Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0344

Декарбонизация и модернизация на рибарството в ЕС и разработване и внедряване на риболовни съоръжения

Резолюция на Европейския парламент от 18 декември 2025 г. относно декарбонизацията и модернизацията на рибарството в ЕС и разработването и внедряването на риболовни съоръжения (2024/2123(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид членове 3, 4, 9, 38, 174 и 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море от 25 май 1980 г.,

– като взе предвид Конвенцията за Международната морска организация (ММО) от 17 март 1958 г.,

– като взе предвид Конвенцията за създаване на Международната организация на труда,

– като взе предвид споразумението, прието на 21-ата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата в Париж на 12 декември 2015 г. (Парижкото споразумение),

– като взе предвид Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността[1],

[1] ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj.

– като взе предвид Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството[2],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за опазване на рибните ресурси и защита на морските екосистеми чрез технически мерки[3],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата)[4],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури[5],

– като взе предвид Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 г.[6],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/1804 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива[7],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт[8],

– като взе предвид Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и

---

2 ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
3 ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj.
4 ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
5 ОВ L 247, 13.7.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj.
6 ОВ L 114, 12.4.2022 г., стр. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.
7 ОВ L 234, 22.9.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj.
8 ОВ L 234, 22.9.2023 г., стр. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj.

Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници[9],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/2842 на Европейския парламент и на Съвета от 22 ноември 2023 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за изменение на регламенти (ЕО) № 1967/2006 и (ЕО) № 1005/2008 на Съвета и на регламенти (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2017/2403 и (ЕС) 2019/473 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на контрола на рибарството[10],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),

– като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт[11],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 17 май 2021 г., озаглавено „Нов подход за устойчива синя икономика в ЕС – Трансформиране на синята икономика на ЕС за устойчиво бъдеще“ (COM(2021)0240),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 21 февруари 2023 г. относно енергийния преход в сектора на рибарството и аквакултурите в ЕС (COM(2023)0100),

– като взе предвид ръководството на Комисията от ноември 2023 г. относно възможностите за финансиране на екологичния енергиен преход в областта на рибарството и аквакултурите – Подкрепа за енергийния преход в областта на рибарството и аквакултурите чрез възможности за финансиране от ЕС по линия на многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г., NextGenerationEU и след това,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 21 февруари 2023 г., озаглавено „План за действие на ЕС: опазване и възстановяване на морските екосистеми за устойчиво и издръжливо на сътресения рибарство“,

– като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2021 г. към по-силно партньорство с най-отдалечените региони на ЕС[12],

– като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г. относно рибари за бъдещето: привличане на ново поколение

---

9 ОВ L, 2023/2413, 31.10.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.
10 ОВ L, 2023/2842, 20.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj.
11 ОВ C 270, 7.7.2021 г., стр. 2.
12 ОВ C 117, 11.3.2022 г., стр. 18.

работници към риболовната промишленост и създаване на заетост в крайбрежните общности[13],

– като взе предвид своята резолюция от 3 май 2022 г. относно „Устойчива синя икономика в ЕС: ролята на секторите на рибарството и аквакултурите[14],

– като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2023 г. относно положението на дребномащабния риболов в ЕС и бъдещи перспективи[15],

– като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2024 г. относно актуалното състояние на прилагането на общата политика в областта на рибарството и бъдещите перспективи[16],

– като взе предвид доклада на Европейската сметна палата от 2022 г., озаглавен „Преглед 01/2022: енергийно данъчно облагане, ценообразуване на въглеродните емисии и енергийни субсидии“ и доклада ѝ от 2020 г., озаглавен „Специален доклад 26/2020: действията на ЕС за опазване на морската среда са с широк обхват, но без задълбоченост“,

– като взе предвид Специален доклад 25/2023 на Европейската сметна палата, озаглавен „Политика на ЕС в областта на аквакултурите – Застой в производството и неясни резултати въпреки увеличеното финансиране от ЕС“,

– като взе предвид доклада на своя отдел за научни прогнози от юни 2023 г., озаглавен „Декарбонизация на сектора на рибарството: мерки за енергийна ефективност и алтернативни енергийни решения за риболовните кораби“,

– като взе предвид препоръките на Консултативния съвет за Балтийско море от 3 октомври 2023 г. относно енергийния преход в сектора на рибарството в Балтийско море,

– като взе предвид становището на Консултативния съвет за северозападните води от 28 ноември 2023 г. относно съобщението на Комисията, озаглавено „Енергийният преход в сектора на рибарството и аквакултурите в ЕС“,

– като взе предвид доклада на услугата в областта на изменението на климата на „Коперник“ и на Световната метеорологична

---

13 ОВ C 117, 11.3.2022 г., стр. 67.
14 ОВ C 465, 6.12.2022 г., стр. 2.
15 ОВ C 214, 16.6.2023 г., стр. 150.
16 ОВ C, C/2024/5734, 17.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj.

организация от 15 април 2025 г., озаглавен „Състоянието на климата в Европа през 2024 г.“,

– като взе предвид становището на Консултативния съвет за Северно море от 19 май 2025 г. относно оценката на общата политика в областта на рибарството,

– като взе предвид доклада на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата от 2 юни 2025 г., озаглавен „Научни препоръки за изменение на Европейския законодателен акт за климата – Определяне на цели в областта на климата с цел укрепване на стратегическите приоритети на ЕС“,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по рибно стопанство (A10-0236/2025),

А. като има предвид, че постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. изисква амбициозен, справедлив в социално-икономическо отношение, приобщаващ и устойчив преход на сектора на рибарството в ЕС, основан на баланс между опазването на околната среда, социалната справедливост и икономическата жизнеспособност и подкрепен от публични инвестиции и иновации;

Б. като има предвид, че справянето с предизвикателствата, свързани както с климата, така и с околната среда, и постигането на целите на Парижкото споразумение са основни теми в съобщението на Комисията от 2019 г. относно Европейския зелен пакт;

В. като има предвид, че океаните поглъщат около 30% от световните емисии на въглероден диоксид;

Г. като има предвид, че в най-лошия случай се очаква риболовният флот на ЕС да причини 0.015% от световните въглеродни емисии; като има предвид, че флотът на ЕС вече е намалил емисиите си с повече от 52% в сравнение с 1990 г.;

Д. като има предвид, че това значително намаление може да се обясни с намаляването на риболовния флот на ЕС, подобряването на енергийната ефективност на корабите и увеличаването на улова; като има предвид, че въпреки това секторът на рибарството е изправен пред изисквания за декарбонизация, които биха могли да му наложат непропорционални разходи;

Е. като има предвид, че енергийните продукти, доставяни за използване като гориво за корабоплаването във водите на ЕС, включително за риболова, понастоящем са напълно освободени

от данъчно облагане съгласно Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията;

Ж. като има предвид, че риболовният сектор на ЕС е изправен пред значителни предизвикателства, свързани с изменението на климата – от по-неблагоприятни метеорологични условия в морето до миграция на рибните запаси поради по-високите температури на морската вода;

З. като има предвид, че борбата с изменението на климата е неотложна и необходима за справяне с тройната планетарна криза, засягаща океаните, и за предотвратяване на допълнителни неблагоприятни последици за обществото и икономиката, за да се гарантира, че бъдещите поколения, включително тези, които ще се занимават с риболов, ще са по-добре подготвени за справяне с неизбежните последици от изменението на климата;

И. като има предвид, че морските храни са най-здравият източник на животински протеини в световен мащаб, с най-нисък въглероден отпечатък, но въпреки това ЕС все още зависи от вноса за над 70% от потреблението си на морски храни;

Й. като има предвид, че преходът към алтернативни горива и нисковъглеродни задвижващи системи изисква значителни инвестиции в технологичното развитие, проектирането на плавателните съдове, обучението на екипажите и пристанищната инфраструктура и трябва да бъде придружен от публична подкрепа, за да се гарантира успешно развитие, прилагане, достъпност и финансова достъпност за всички сегменти на флота, по-специално за дребномащабния и непромишления риболов;

К. като има предвид, че понастоящем нито едно алтернативно гориво и технология не предлага окончателно, достъпно и мащабируемо решение за пълната декарбонизация на риболовния флот, но развитието и напредъкът трябва да бъдат активно подкрепяни чрез научни изследвания, демонстрационни проекти и целенасочени публични и частни инвестиции, за да се даде възможност за справедлив и навременен преход;

Л. като има предвид, че партньорството за енергиен преход, което стартира през 2023 г., е ценна платформа, предназначена да ускори енергийния преход в сектора на рибарството и аквакултурите в ЕС и да обедини съответните заинтересовани страни;

М. като има предвид, че 8-ата програма за действие за околната среда очертава ангажимента на ЕС за постепенно премахване на субсидиите за изкопаеми горива в рамките на ЕС;

Н. като има предвид, че макар дребномащабният крайбрежен флот да представлява 76% от всички активни риболовни кораби, извършващи дейност в ЕС, той продължава да се сблъсква с трайни предизвикателства при модернизирането на флота; като има предвид, че въпреки броя на плавателните съдове технологичното развитие остава ограничено, по-специално по отношение на подходящите нови хибридни двигатели, и че високата цена на алтернативните горива в сравнение с изкопаемите горива нарушава процеса на преход; като има предвид, че съществува спешна необходимост от целенасочени действия в подкрепа на прехода на дребномащабния риболов;

О. като има предвид, че рибарите, по-специално дребномащабните оператори, са основни съюзници в опазването на морските екосистеми и следва да участват пълноценно в прилагането и мониторинга на политиките в подкрепа на прехода към устойчиви риболовни практики със слабо въздействие;

П. като има предвид, че общата политика в областта на рибарството (ОПОР) има за цел да осигури доброто опазване и управление на морските биологични ресурси и да гарантира, че риболовните дейности са екологично устойчиви в дългосрочен план и се управляват по начин, който съответства на целите за постигане на икономически и социални ползи и ползи за заетостта, както и за допринасяне за продоволствената сигурност,

Р. като има предвид, че Европейският фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА) включва разпоредби в подкрепа на декарбонизацията, иновациите и социалната устойчивост в сектора на рибарството, но ефективният му принос зависи от равния достъп, намалената административна тежест и пълното привеждане в съответствие с целите за справедлив и приобщаващ преход;

С. като има предвид, че по принцип подобренията в безопасността и енергийната ефективност могат да бъдат подкрепени със средства на ЕС по линия на ЕФМДРА и в съответствие с правилата на ОПОР; като има предвид обаче, че трябва да се обмислят по-малко ограничителни условия, за да се гарантира, че държавите членки и регионите са в състояние да отговорят на нуждите от декарбонизация и модернизация на своите риболовни флотове, като същевременно се избягва свръхкапацитет или прекомерен улов на равнището на отделните сегменти или на целия национален флот;

Т. като има предвид, че Европейската сметна палата заяви, че „ЕФМДРА не следва да се използва за финансиране на действия

за увеличаване на риболовния капацитет на даден кораб“[17];

У. като има предвид, че при прилагането следва да зачита огромното регионално разнообразие на риболовния флот на ЕС и не бива да се възприема универсален подход, особено в най-отдалечените региони;

Ф. като има предвид, че най-отдалечените региони са изправени пред специфични ограничения, като отдалеченост, островен характер, малки пазари и ограничена свързаност, които трябва да бъдат изцяло взети предвид при прилагането на политиките в областта на рибарството, включително чрез адаптирани критерии за допустимост в рамките на ЕФМДРА и гъвкавост в правилата за обновяване на капацитета и флота;

Х. като има предвид, че иновативните риболовни съоръжения и техники могат да играят ключова роля за повишаване на екологичната устойчивост и оперативната ефективност и за намаляване на потреблението на гориво и трябва да бъдат подкрепени чрез целенасочени публични и частни инвестиции, обмен на знания и по-бързи процеси на оценка, за да се даде възможност за по-широко внедряване;

Ц. като има предвид, че иновативните риболовни съоръжения трябва да преминат от етапа на прототипа към етапа на демонстрацията, така че тяхната ефикасност и ефективност да могат да бъдат изпитани в реални условия на употреба с подкрепата на ЕФМДРА;

Ч. като има предвид, че някои от настоящите риболовни техники са твърде енергоемки, генерират значителни разходи за сектора и водят до особено висок въглероден отпечатък;

Ш. като има предвид, че начинът, по който се прилагат някои риболовни техники, има променливо въздействие върху улавянето на океанския въглерод и в зависимост от няколко фактора, например вида риболов, може също да се счита от науката за устойчив и съвместим с постигането на целите за опазване на морското дъно;

Щ. като има предвид, че е от решаващо значение да се оказва подкрепа и да се инвестира в научноизследователската и развойна дейност в областта на алтернативните двигатели и горива и тяхното ефективно използване, подобряването на енергийните характеристики на корабите чрез модернизиране или иновативна морска архитектура и разработването на нови

---

17 Европейска сметна палата, „Действията на ЕС за опазване на морската среда са с широк обхват, но без задълбоченост“, Служба за публикации, 2020 г.,https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/6cd51793-7d67-11eb-9ac9-01aa75ed71a1.

устойчиви риболовни съоръжения и методи, както и технологии, които намаляват прилова, подобряват горивната ефективност и свеждат до минимум смущенията на морското дъно, за да се подкрепи справедлив и научнообоснован преход към устойчиво рибарство и да се постигнат целите на законодателството на ЕС в областта на рибарството;

АА. като има предвид, че необходимостта от модернизиране, декарбонизация и гарантиране на справедлив енергиен преход представлява също така възможност за подобряване на условията на труд и живот на борда, което е от съществено значение, за да се гарантира благосъстоянието на рибарите, да се привлекат нови поколения в сектора и рибарската професия да стане по-приобщаваща, особено за жените и младите хора;

АВ. като има предвид, че успешният справедлив преход на сектора на рибарството изисква приобщаващо управление, основано на научни данни, и активно участие на съответните заинтересовани страни, включително рибарите, крайбрежните общности, изследователите и регионалните органи;

АВ. като има предвид, че устойчивите вътрешни и морски аквакултури, отглеждането на черупкови организми и водорасли могат да допринесат за по-широка декарбонизация на сектора на храните от водни организми в ЕС и да намалят въглеродния отпечатък на вноса;

Декарбонизация и енергиен преход

1. подчертава, че постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. в съответствие с целите на Европейския зелен пакт, законодателството на ЕС и Парижкото споразумение на ООН изисква структуриран, приобщаващ и справедлив преход във всички сектори на рибарството и аквакултурите в ЕС;

2. подчертава, че този преход трябва да допринесе значително за постигането на целите на ЕС в областта на климата, без да се подкопава устойчивостта или социалната и икономическата стабилност на рибарските общности, като същевременно се гарантира защитата на техния поминък в съответствие с трите стълба на устойчивото развитие;

3. подчертава необходимостта от реалистична и поетапна пътна карта за декарбонизация, основана на най-добрите налични научни познания и данни, която да съгласува технологичното развитие, логистичните подобрения, наличието на алтернативни горива и законодателните срокове, за да се гарантира

осъществимо и ефективно прилагане във всички сегменти на флота;

4. призовава за координирани и дългосрочни рамки на политиката, например приоритетите, очертани в съобщението на Комисията от 5 юни 2025 г., озаглавено „Европейски пакт за океаните“ (COM(2025)0281), за да се декарбонизират рибарството и аквакултурите и да се гарантира, че нито един сегмент на флота или нито един регион няма да бъде изоставен;

5. признава, че декарбонизацията и енергийният преход са значително предизвикателство за сектора на рибарството, по-специално за по-малките оператори с ограничен финансов и технически капацитет; припомня, че постигането на приобщаващ и справедлив преход изисква премахване на структурните пречки пред достъпа, например високите разходи за навлизане на пазара, липсата на обучение и недостатъчната пристанищна инфраструктура; подчертава, че универсалният подход не е подходящ, като се има предвид разнообразието от флотове, региони и социално-икономически контексти в целия ЕС; припомня, че през 2021 г. дребномащабният крайбрежен флот е съставлявал 76% от активния флот на ЕС и почти целия флот в най-отдалечените региони на ЕС;

6. подчертава, че съществуват значителни ограничения и пречки пред инвестициите в модернизацията, енергийната ефективност и устойчивостта в рамките на флота на ЕС; поради това подчертава, че трябва да се обърне внимание не само на модернизацията, но и на възможностите за обновяване на плавателните съдове, като се има предвид високата средна възраст на флота от 31,5 години, за да се постигнат целите на ЕС за декарбонизация;

7. поради това предлага да се насърчава стимулирането на схеми за обновяване в сътрудничество с частни участници, с подкрепата на национално финансиране и финансиране от ЕС, за да се улесни обновяването на флота с по-модерни, безопасни и екологосъобразни плавателни съдове, да се изгради привлекателност за по-добро постигане на приемственост между поколенията и да се изгради доверие сред риболовната промишленост, публичните институции, органите и инвеститорите;

8. изразява съжаление, че настоящата уредба в рамките на ОПОР и ЕФМДРА силно ограничава възможностите за публична подкрепа, което възпира и частните инвестиции в обновяването на плавателните съдове и възпрепятства необходимите промени за декарбонизация на риболовния флот на ЕС; поради това призовава за промени в настоящата правна уредба; изразява съжаление относно факта, че настоящите финансови стимули са

недостатъчни, за да отговорят на нуждите на сектора, и поддържа становището, че е необходимо да се разработят и приложат нови механизми за осигуряване на финансов ливъридж;

9. призовава Комисията да определи и създаде допълнителни и достатъчни инструменти за финансиране извън ЕФМДРА, включително иновативни модели на финансиране, за да се подкрепят огромните инвестиционни нужди на сектора в декарбонизацията и енергийния преход;

10. препоръчва Комисията да подкрепи научните изследвания в областта на проектирането на плавателни съдове, включително иновациите не само в задвижващите системи, например подобрената хидродинамика на корпуса, леките композитни материали и замяната на хидравличните и механичните системи с електрически задвижвания;

11. отбелязва възможността държавите членки, при налични технически решения и достатъчна финансова подкрепа, да обмислят включването на усилията за декарбонизация в критериите за разпределяне на риболовните квоти на операторите в съответствие с член 17 от ОПОР;

12. подчертава, че енергийният преход трябва да бъде приобщаващ и достъпен за всички сегменти на сектора и следователно трябва да бъде изцяло разгледан при разработването на политиката на ЕС, по-специално за дребномащабните рибари и рибарите, занимаващи се с непромишлен риболов, и подкрепен от публични инвестиции, обучение и трансфер на знания;

13. признава, че понастоящем нито една отделна технология за задвижване или за използване на гориво не предлага окончателно решение за декарбонизацията и енергийния преход на сектора на рибарството поради голямото разнообразие от видове кораби, оперативни профили и регионално разнообразие в голям мащаб;

14. обръща внимание на факта, че универсалният подход няма да бъде подходящ, тъй като новите технологии, например решенията за алтернативни горива, няма да могат да отговорят на нуждите на всички флотове; подчертава необходимостта от оценка на енергийното положение на риболовните кораби, за да се увеличи максимално тяхната ефективност, и от отчитане на нуждите на отделните флотове;

15. подчертава необходимостта от предоставяне на подходяща подкрепа и инвестиции, за да се избегнат нарастващите разходи за гориво, и подчертава, че докато не се появят чисти технологии за задвижване или алтернативни енергийни източници в търговски мащаб и докато правната уредба не бъде адаптирана

към тяхното прилагане, не следва да се въвеждат правила на равнището на ЕС относно данъчното облагане на горивата за риболовния флот на ЕС, тъй като подобни мерки биха изострили социално-икономическите предизвикателства, пред които вече са изправени риболовните дружества поради високите цени на енергията и инфлацията;

16. подчертава, че освен адаптиране на плавателните съдове промяната на задвижващите системи предполага по необходимост и значителни промени в пристанищната инфраструктура и съоръжения;

17. призовава Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да обмисли схеми, които да улеснят и да подкрепят по-добре инвестициите в чиста енергия, адаптирана към местните реалности и потребности, за да се насърчи енергийният преход и да се гарантира справедлив преход към декарбонизация и енергиен преход на флота;

18. подчертава, че мерките за модернизация, декарбонизация и енергиен преход трябва да отразяват необходимостта от адаптирани и достъпни схеми за подкрепа, за да се гарантира екологичната и икономическата жизнеспособност на флота; подчертава, че е от съществено значение финансирането от ЕС, например ЕФМДРА, заедно с държавната помощ и частните фондове, да отива за необходимите инвестиции в пристанища, енергийна инфраструктура и плавателни съдове – от проектирането до доставката, за да се гарантира необходимото пространство за декарбонизация и енергиен преход, да се увеличи социалният тонаж на плавателните съдове с подходящи зони за работа и почивка на екипажа и подходящо обучение на екипажа, както и да се допринесе за устойчивата експлоатация на морските ресурси;

19. подчертава, че дребномащабният и непромишленият риболов обикновено оказват по-слабо въздействие върху околната среда и въглеродните емисии и следователно, в зависимост от региона, играят съществена роля в екологичната и социалната структура на тези региони; призовава Комисията в тясно сътрудничество с държавите членки да създаде и приложи механизми за подпомагане на дребномащабния, непромишления и крайбрежния риболов, които дават възможност за справяне със специфичните проблеми в тази част на сектора;

20. подчертава, че нуждите от финансиране изискват задълбочено проучване от страна на Комисията и решения, които включват и спестовни продукти за европейските граждани и специализираните банки, например морските банки, за да се предложи финансиране с подкрепата на европейска гаранция за

съответните финансови продукти и подкрепа от Европейската инвестиционна банка;

21. призовава за пълно прилагане на ОПОР, за да се гарантира, че дейностите, свързани с рибарството и аквакултурите, се управляват по справедлив начин, генерират социално-икономически ползи, допринасят за наличието на хранителни продукти и свеждат до минимум въздействието на своите дейности върху местообитанията и морските екосистеми, като същевременно възстановяват и поддържат популациите на улавяните видове над равнищата, позволяващи максимален устойчив улов; счита, че това прилагане следва да се извършва, като се имат предвид особеностите на различните морски басейни; подчертава значението на пълното мобилизиране на ЕФМДРА в подкрепа на изпълнението на ОПОР и енергийния преход на флота; изразява съжаление, че ОПОР и ЕФМДРА налагат строги ограничения на капацитета въз основа на тонажа, което ограничава инсталирането на нови задвижващи системи и съхранението на гориво и възпрепятстват подобряването на безопасността, условията на труд и основните удобства за рибарите;

22. припомня, че текущата оценка на ОПОР и евентуалният ѝ преглед следва да преценяват и отчитат положението на флота на ЕС и необходимите подобрения; подчертава, че е отговорност на държавите членки да управляват своите национални тавани за капацитет, както е предвидено в ОПОР; посочва, че за сектора на рибарството прилагането на тези ограничения заедно с рестриктивния подход на държавите членки е създало пречки за декарбонизацията и енергийния преход на флота; подчертава значението на подкрепата чрез ОПОР и ЕФМДРА за постигане на устойчив риболовен флот на ЕС в трите му измерения, допълнена от подходящо и необходимо финансиране в бъдещата многогодишна финансова рамка;

23. приветства факта, че настоящият ЕФМДРА въвежда възможността да се допринесе за подобряване на условията на труд, живот и безопасност на корабите на ЕС, без да се увеличава риболовният им капацитет, като се обръща специално внимание на крайбрежните и дребномащабните крайбрежни риболовни кораби; подчертава, че ЕФМДРА допринася за устойчивостта на рибарството и синята икономика, като улеснява изпълнението на цел № 14 на ООН за устойчиво развитие; изразява загриженост обаче, че тези възможности не са били широко използвани от държавите членки, и счита, че прекалено рестриктивните правила са създали пречки в това отношение;

24. счита, че намаляването на зависимостта от изкопаеми горива не следва да прави ЕС зависим от държави извън него по отношение

на развитието, изграждането и модернизацията на флота му; посочва, че стратегическата автономност на ЕС трябва да бъде от основно значение за всички политики, включително декарбонизацията, енергийния преход и модернизацията на флота, по-специално като част от бъдещата морска промишлена стратегия;

25. призовава стратегията за морската промишленост да включи риболовния флот в своята цел за подкрепа на синята икономика и за обезпечаване или възстановяване на водещата роля на Европа в световен мащаб в областта на морските технологии;

26. подчертава, че с оглед на намирането на конкретни, реалистични начини за модернизиране и декарбонизация на флота е необходим всеобхватен подход по цялата морска верига за създаване на стойност (включително корабособственици, пристанища, доставчици на енергия, корабостроителници, консултантски фирми в областта на проектирането, доставчици на оборудване, класификационни дружества, финансисти, изследователи и др.), и настоява за сътрудничество чрез инициативи и програми за насърчаване на плавателните съдове и на пристанищната инфраструктура с нулеви емисии;

27. във връзка с това набляга върху значението на мерките за стимулиране на търсенето на устойчиви морски горива, например използване на инструменти и цели на политиката на ЕС, и подчертава колко е важно да се насърчи и улесни внедряването на необходимата инфраструктура;

28. във връзка с това приветства работата на Партньорството на ЕС за енергиен преход в областта на рибарството и аквакултурите, което беше стартирано от Комисията през 2023 г. и има за цел да служи като платформа за сътрудничество, предназначена да ускори енергийния преход в секторите на рибарството и аквакултурите в ЕС; подчертава значението на сътрудничеството и диалога в рамките на това партньорство, но изтъква, че то трябва да доведе до конкретни подобрения в условията, необходими за декарбонизация, за да бъдат постигнати целите;

29. обръща внимание на необходимостта да се повиши конкурентоспособността на сектора и да се окаже подкрепа за неговия устойчив преход, като се осигури устойчиво бъдеще за предприятията и крайбрежните общности и се създаде нов стратегически пакт между ЕС и секторите на рибарството и аквакултурите;

30. подчертава, че е необходимо да се предоставят стимули за приложни научни изследвания и технологични иновации в областта на кръговата икономика в сектора на рибарството, включително по отношение на риболовните съоръжения, чрез

насърчаване на пилотни инициативи и териториални проекти, които стимулират полезните взаимодействия между предприятията в сектора на рибарството, местните групи за действие в областта на рибарството, операторите по третиране на отпадъци, рециклиращите дружества и други икономически участници, с цел да се повиши ефективността на ресурсите, да се подобри конкурентоспособността на сектора и да се създадат нови възможности за заетост на местно равнище;

31. подчертава, че географската отдалеченост, островният характер и малката площ на най-отдалечените региони изискват диференциран подход към декарбонизацията на техните риболовни сектори, като се имат предвид трудностите, които техните флотове срещат при спазването на процеса на декарбонизация и модернизация, свързан с технологичния и устойчив преход; подчертава, че предишните инструменти за финансиране, например програмата от възможности, свързани конкретно с отдалечеността и островния характер на рибарството, са взели предвид специфичните характеристики на тези региони, признати в член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз; подчертава, че това трябва да бъде взето изцяло предвид при разработването и прилагането на бъдещи инструменти за финансиране, регулаторни рамки и стратегии за иновации;

32. отбелязва, че риболовните флотове на най-отдалечените региони са предимно дребномащабни и остаряващи и са изправени пред нарастващи рискове за безопасността и влошаващи се условия на труд и живот; отбелязва освен това, че техните структурни условия и допълнителните разходи, дължащи се на отдалеченността, се влошават допълнително от нарастващото въздействие на екстремните метеорологични условия; подчертава, че това положение ограничава достъпа до ресурси и застрашава продоволствената сигурност и местните икономики на тези територии;

33. призовава да се адаптират критериите за допустимост и инвестиционните приоритети в рамките на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА) и други инструменти на ЕС, за да се отразят структурните ограничения и екологичната уязвимост на най-отдалечените региони, като се гарантира, че енергийният преход не изостря неравенствата и не възпрепятства социално-икономическата устойчивост на тези територии;

34. подчертава, че дребномащабният крайбрежен риболов, особено в островните и най-отдалечените региони, е крайъгълен камък за продоволствената сигурност и за икономическата, социалната и културната структура на много местни общности, където достъпът до източници на пресни и здравословни протеини е

тясно свързан с жизнеспособността на местната риболовна дейност; призовава Комисията да гарантира, че екологичните цели са в пълно съответствие с икономическата устойчивост на дребномащабния крайбрежен риболов;

35. призовава за засилено сътрудничество с държави извън ЕС, извършващи дейност в същите морски региони и морски басейни, по-специално в рамките на регионалните организации за управление на рибарството, когато това е целесъобразно и сътрудничеството вече е установено, с цел обмен на най-добри практики, координиране на инвестициите и установяване на общи цели за декарбонизация, енергиен преход и екологична устойчивост на рибарството, за да се гарантира прилагането на общи правила, като същевременно се спазва принципът на реципрочност и справедливи условия за всички оператори;

36. отбелязва, че флотовете за далечно плаване, извършващи дейност в развиващите се държави и в открито море, са изправени пред непреодолимото препятствие, че инфраструктурите като пристанища, корабостроителници и центрове за съхранение на нови горива, а също и задвижващите системи в тези държави, не са подготвени или не са подходящи за посрещане на нуждите на декарбонизираните плавателни съдове;

37. предлага Комисията да преразгледа въглеродното въздействие и въздействието върху околната среда на целия внос на рибни продукти и продукти от аквакултури, за да се предотвратят неравнопоставени условия на конкуренция с конкурентите в световен мащаб, които не са обект на подобни строги регулаторни рамки или равностойни екологични, здравни и социални стандарти;

Модернизация

38. подчертава, че модернизацията на риболовния флот на ЕС е ключов компонент на прехода към по-устойчив и издръжлив сектор и следва да се справи както с технологичните, така и с човешките предизвикателства, като гарантира, че енергийната ефективност, цифровият капацитет и оперативната безопасност се постигат успоредно с подобряването на условията на труд на борда;

39. отново заявява, че увеличеният брутен тонаж или преконфигурираната конструкция на плавателните съдове, така че да се приспособяват към алтернативни задвижващи системи или подобрения на безопасността, не следва да се разглеждат като допринасящи за увеличаване на риболовния капацитет, нито следователно като допринасящи за риска от прекомерен улов; подчертава, че за справедлива и основана на факти

политическа рамка е необходимо риболовният капацитет да се отдели от брутния тонаж за декарбонизация, енергийния преход и подобренията на безопасността;

40. призовава за публична подкрепа, за да се даде приоритет на модернизирането на корабите, което води както до ползи за околната среда, така и до социален напредък и повишен капацитет за подходящо съхранение на улова на борда, включително системи за хладилно складиране и съхранение, като се вземат предвид националните тавани за капацитет;

41. призовава държавите членки да използват финансовата подкрепа от ЕС и националната финансова подкрепа, за да дадат приоритет на стратегиите за модернизация, които укрепват дългосрочната устойчивост на риболовните предприятия, насърчават местните вериги за създаване на стойност и гарантират, че рибарите могат да продължат да работят при справедливи, предвидими и икономически жизнеспособни условия;

42. подчертава своето виждане, че приемствеността между поколенията може да върви ръка за ръка с целите на Европейския зелен пакт и необходимостта да се гарантира цифров преход в рамките на синята икономика; отбелязва, че това изисква не само да се привлекат млади хора в сектора на рибарството, но и да се гарантира подобряването на условията на труд и живот на борда, да се осигурят по-добро настаняване и съоръжения, за да се допринесе за благосъстоянието на екипажа, да се осигурят подходящо обучение и информация и да се предложат привлекателни перспективи за професионално развитие и възможности за подобряване на личното положение, по-специално като се предоставят справедливи и стабилни възможности за доходи и се гарантира устойчивост;

43. подчертава, че младите поколения рибари допринасят за сближаването на своите местни общности, особено в най-изолираните крайбрежни региони и тези с по-малко възможности за работа, като по този начин допринасят за икономически, социални и екологични подобрения в сектора; подчертава също така, че е необходимо да се засили ролята на жените в този сектор чрез увеличаване на мобилността и възможностите за заетост в целия ЕС, без трудности или ограничения по отношение на признаването на техните умения и обучение; отбелязва, че това би подобрило имиджа на отрасъла и би го направило по-привлекателен;

44. счита, че обновяване на поколенията не трябва да води до сблъсък между тях и следва да включва рибари от всички възрасти, за да се осигури балансиран подход към екологичния и

цифровия преход, с цел да се гарантира, че наследеният опит няма да бъде пропилян;

45. подчертава стратегическата роля на цифровизацията за модернизацията, декарбонизацията и енергийния преход на риболовния флот, като тя ще подобри и оперативната ефективност, безопасността в морето и условията на труд на рибарите; подчертава, че подкрепата за цифрови инструменти и системи, които подобряват навигацията, метеорологичните прогнози, комуникацията и проследимостта, особено в дребномащабните флотове, ще подкрепи също така намаляването на разходите за гориво и ще допринесе за икономически по-жизнеспособен процес на декарбонизация; подчертава, че цифровият преход трябва да върви ръка за ръка с подходящо обучение, изграждане на капацитет и проектиране на приобщаващи технологии, като се отчита многообразието на ползвателите и се гарантира, че цифровите решения допринасят за по-добра работна среда и справедливо разпределение на технологичните ползи в целия сектор;

46. подчертава, че е необходимо да се извършват енергийни одити на риболовните кораби чрез ЕФМДРА; настоява, че операциите по оптимизация и модернизация трябва да се насърчават, когато е възможно, за да се подобри енергийната ефективност на корабите и да се насърчи използването на технологии, по-специално ИИ, за оптимизиране на риболовните маршрути, така че риболовът да се декарбонизира по финансово по-достъпен начин;

47. подчертава, че е важно да се подобрят събирането, достъпността и използването на екологични, социално-икономически и оперативни данни в сектора на рибарството, включително чрез цифрови инструменти и подходи за основано на участието наблюдение; подчертава, че ефективните и навременни данни са от съществено значение за вземането на научнообосновани решения и за адаптирането на политиките към променящите се екологични и икономически условия; призовава за по-тясна интеграция между системите за знания, включително научните изследвания, традиционните екологични знания и оперативните данни в реално време, за да се подкрепи по-отзивчиво, справедливо и устойчиво управление на рибарството;

48. призовава да се отпусне специално финансиране в допълнение към усилията за декарбонизация и енергиен преход, за да се подкрепят адаптациите на плавателните съдове, които отговарят на минималните стандарти за благосъстояние на работниците – в съответствие с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и международните морски трудови конвенции, например Конвенцията на Международната организация на труда от 2007 г. относно условията на труд в сектора на риболова

– включително достъп до питейна вода, безопасно настаняване, подходящо хранене, защита срещу умора и медицински грижи; счита, че тези подобрения са изключително важни, за да се гарантира достойнството на работното място, да се предотвратяват злополуки и да се насърчава социалната устойчивост на сектора;

49. подчертава, че модернизацията, декарбонизацията и енергийният преход следва да допринасят и за икономическата жизнеспособност, възможностите за заетост и конкурентоспособността на сектора на рибарството в ЕС и не трябва да излагат на риск рентабилността на сектора или стратегическата продоволствена автономност на ЕС;

50. подчертава, че инвестициите в приспособяване на плавателните съдове, цифрови инструменти и възможности за съхранение на рибните продукти на борда могат да спомогнат за намаляване на оперативните разходи и емисиите, подобряване на качеството на продуктите и повишаване на пазарната стойност на улова, при условие че усилията за постигане на установените цели са подкрепени от научно обосновано и координирано управление във всички региони, както и от публично и частно финансиране и добре прилагани пазарни инструменти;

51. отново заявява, че модернизацията, декарбонизацията и енергийният преход на рибарството трябва да се разглеждат като част от по-широка стратегия за развитие на крайбрежните и морските региони, която обхваща морското пространствено планиране, опазването на биологичното разнообразие, смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, както и внедряването на енергия от възобновяеми източници; подчертава, че е необходим балансиран и координиран подход, за да се избегне маргинализирането на рибарските общности; подчертава потенциала за положителни полезни взаимодействия между устойчивото рибарство, опазването на океаните, чистата енергия и местното развитие, ако те се управляват чрез цялостни, приобщаващи, научнообосновани и териториално адаптирани рамки;

52. посочва, че в неотдавнашен доклад от семинар на Парламента[18] се предлага в бъдещите инструменти за подкрепа на рибарството да се разгледа възможността за по-малко ограничителни условия за подкрепа при първото придобиване на риболовен кораб, при

---

18 Парламент, Workshop on the future of the EU fishing fleet − First assessment of Member States' EMFAF programmes for 2021-27 (Семинар на тема „Бъдещето на риболовния флот на ЕС – първа оценка на програмите по ЕФМДРА на държавите членки за периода 2021 – 2027 г.“), Тематичен отдел по структурни политики и политика на сближаване, 19 ноември 2024 г.

подновяване или подмяна на двигатели и при подобрения на кораби, изискващи допълнителен тонаж, като същевременно се прилагат ограничения, за да се избегне свръхкапацитет или прекомерен улов на равнището на отделните сегменти на флота или на целия национален флот; подчертава, че същевременно на отделните риболовни кораби следва да се даде възможност да се адаптират към икономическите, екологичните и социалните потребности;

53. поради това призовава да се преразгледат разпоредбите за допустимост, които понастоящем са определени в членове 13, 17, 18 и 19 от ЕФМДРА, за да се даде възможност за публична подкрепа за модернизиране или замяна на плавателни съдове, строго насочена към подобряване на безопасността, условията на труд и живот, енергийната ефективност и приемането на устойчиви риболовни техники; подчертава, че тази подкрепа не следва да води до увеличаване на риболовния капацитет или риболовното усилие и следва да зависи от спазването на високи екологични и социални стандарти, като същевременно се гарантира икономическа жизнеспособност и приемственост между поколенията, по-специално в най-отдалечените региони и крайбрежните зони, където оценките на флота показват баланс между риболовното усилие и наличните ресурси;

54. настоява, че са необходими междинен преглед на ЕФМДРА и целенасочен преглед на правилата на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) и съответните насоки, за да се отговори на изискванията за пространство и проектиране на системи за съхранение на алтернативни горива, енергия и задвижване и да се направи рамката за държавна помощ по-гъвкава, когато става въпрос за строителството и модернизацията на плавателни съдове; призовава да се създаде специален фонд за извънредни ситуации, за да се ускори обновяването на флота и по този начин да се даде възможност за реалистичен преход към технологии за чиста енергия;

55. подчертава, че е спешно необходимо да се преодолее липсата на покрити работни зони, санитарни съоръжения, подходящи места за почивка и оборудване за безопасност, която в момента засяга много дребномащабни и непромишлени кораби; отбелязва, че в настоящите определения на ЕС за риболовен капацитет не се прави разграничение между работните зони на кораба и зоните, предназначени за подобряване на социалните условия и условията за безопасност на борда; подчертава, че това е обезсърчаващ фактор за инвестициите в основни модернизации, например защитени работни пространства, зони за почивка и санитарни съоръжения, които са от ключово значение за гарантиране на достойни условия на труд и живот; призовава Комисията да намери решение, което да балансира нуждите на работещите в сектора на риболова с необходимостта да се

гарантира, че риболовният капацитет на флота на ЕС не се увеличава, по-специално като тонажът, свързан със „социалните въпроси и безопасността“, се изключи от изчисляването на риболовния капацитет;

56. за тази цел призовава Комисията да извърши задълбочен преглед на показателите, измерващи риболовния капацитет и въздействието на риболова, като същевременно поддържа рамка и ограничения с цел предотвратяване на прекомерния улов;

57. подчертава, че енергийният преход на сектора на рибарството изисква значителни инвестиции, които невинаги са осъществими за малките предприятия, разчитащи единствено на обичайните ресурси; призовава Комисията да превърне декарбонизацията в средство, което да подкрепя жизнеспособността на крайбрежния риболов в ЕС, и да разгледа възможността за временно и съобразено с конкретните нужди повишаване на тавана на помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите, с цел да се подкрепят приемането на технологии с ниски емисии, устойчивото обновяване и/или адаптиране на флота и енергийната ефективност по цялата верига на доставки, като това следва да се извършва съвместно със специалисти в тази област на флота, за да се стимулират инвестициите;

Разработване и внедряване на риболовни съоръжения

58. подчертава, че иновациите в риболовни съоръжения и техники следва да се основават на най-добрите налични научни данни и да се ръководят от ясни екологични цели, като допринасят за подобряване на селективността, намаляване на прилова или случайния улов, свеждане до минимум на рисковете от изгубени и изоставени риболовни съоръжения, оптимизиране на маршрутите на корабите, икономически ползи и по-слабо въздействие върху морските местообитания; подчертава необходимостта от целенасочени публични и частни инвестиции и регулаторна подкрепа за насърчаване на разработването, изпитването и широкото използване на риболовни съоръжения, които подобряват както екологичните резултати, така и оперативната жизнеспособност на устойчивите флотове;

59. призовава Комисията да подкрепя иновациите чрез инвестиции в повишаване на селективността на риболовните съоръжения, подобряване на пристанищната инфраструктура и модернизиране на риболовните кораби, с цел да се подобрят здравето, безопасността и условията на труд, да се повиши енергийната ефективност, да се намалят емисиите и да се повиши качеството на улова;

60. припомня, че при разработването и внедряването на иновативни риболовни съоръжения и техники е необходимо да се спазва

принципът на предпазливост; подчертава, че при разработването и внедряването на иновативни риболовни съоръжения и технологии е изключително важно да се насърчава екосистемен подход, за да се намали приловът, да се сведе до минимум случайният улов, да се намали въздействието върху морското дъно и да се подобри горивната ефективност; подчертава, че пилотните проекти и експерименталният риболов следва да останат ограничени по отношение на продължителността и броя на корабите, за да се изпитват нови съоръжения и технологии за задвижване и да се гарантира, че не се извършва широкомащабно внедряване, докато за тяхното екологично, социално и икономическо въздействие не бъде извършена независима и пълна научна оценка и докато не бъде доказано, че са безопасни и устойчиви;

61. подчертава спешната необходимост от инвестиции и внедряване на риболовни технологии, които намаляват нежелания улов, подобряват селективността и свеждат до минимум смущенията в екосистемите; подчертава, че технологичният преход в сектора трябва да бъде допълнително улеснен по по-ефективен от гледна точка на времето начин и е необходимо да бъде ръководен от технологична неутралност и солидни научни данни, включително от всички аспекти на устойчивостта; призовава процесите на вземане на решения относно одобряването на съоръженията, допустимостта на финансирането и регулаторната гъвкавост да се основават на най-добрите налични научни данни, да бъдат приведени в съответствие с всички съответни политики и разпоредби и да допринасят и за трите стълба на устойчивостта;

62. призовава Комисията да вземе предвид специфичните характеристики на всеки морски басейн и регионалните различия, да засили регионализацията и адаптирането на многогодишните планове за управление в съответствие с тези цели за селективност и да даде приоритет на използването на съоръжения, които оказват по-малко въздействие върху екосистемите, като извършва това в тясно сътрудничество с консултативните комитети и местните флотове и отчита социално-икономическите последици и изменението на климата;

63. подчертава, че в бъдещата многогодишна финансова рамка ще са необходими специални бюджетни редове за финансиране на научните изследвания в областта на декарбонизацията и енергийния преход, например в рамките на Европейския фонд за конкурентоспособност и „Хоризонт Европа“;

64. подчертава, че възможността за предаване на научните иновации към рибарите може да бъде възпрепятствана от риска от загуба на доходи за специалистите по време на експерименталните фази; призовава Комисията да обмисли финансова подкрепа за смекчаване на този риск и ускоряване на

внедряването на по-селективни риболовни съоръжения с по-слабо въздействие;

65. признава, че приносът на рибарите за действията в областта на климата и опазването на околната среда нараства чрез дейности като събирането на морски отпадъци, включително изгубени или изоставени риболовни съоръжения; подчертава, че тази роля следва да бъде насърчавана и подкрепяна чрез целенасочени стимули, подходяща пристанищна инфраструктура и създаване на допълнителни потоци от приходи, свързани с целите на кръговата икономика; подчертава, че насърчаването на екологичния принос на рибарите спомага за укрепване на социалната приемливост на професията, засилва ролята им на „пазители на морето“ и допринася за по-широките цели за устойчивост и възстановяване на морската среда;

66. призовава Комисията да не възприема универсален подход, а да гарантира приобщаващото участие на всички съответни заинтересовани страни, включително дребномащабните рибари, организациите на производителите и крайбрежните общности, в проектирането, разработването и оценката на иновативни риболовни съоръжения; подчертава, че основаното на участието управление укрепва легитимността, практичността и приемането на правилата, като същевременно позволява включването на местните екологични знания и практическия опит;

67. призовава в публичните политики и инструментите за финансиране да се даде приоритет на подкрепата за рибарите и общностите, които използват устойчиви съоръжения и практики, допринасящи за опазването на биологичното разнообразие и дългосрочната стабилност на ресурсите; подчертава, че признаването и подкрепата за устойчиви техники и екосистемен подход към рибарството са изключително важни, за да се гарантира устойчивостта на крайбрежните общности, да се запазят традиционните знания и да се насърчава справедливият и приобщаващ преход в сектора;

68. призовава да се интегрират основани на ИИ технологични системи за откриване, за да се подкрепят практиките за селективен риболов, да се подобри информацията за улова и да се намали нежеланият улов; счита, че съчетаването на интелигентни технологии с иновативни съоръжения може да подобри селективността и екологичните показатели;

69. подчертава, че управлението на риболовните съоръжения и техники следва да се основава на приобщаващи и адаптивни рамки за управление, които отразяват разнообразието на флотовете, морските басейни и риболовните практики в целия ЕС, и посочва, че е важно да се гарантира, че тази регулаторна рамка е ясна, предвидима и с дългосрочни политически цели;

подчертава, че при разработването, изпитването и оценката на нови съоръжения е необходимо да се засили сътрудничеството между учените, рибарите и органите, като се насърчават взаимното доверие и споделената отговорност за устойчиви резултати; призовава за ефективни по отношение на времето процеси на вземане на решения, които са прозрачни, основани на участието и способни да интегрират променящите се социално-екологични реалности на място;

70. подчертава, че е необходимо да се подобри измерването на риболовното усилие чрез инструменти за управление, които не се основават единствено на дни в морето, и че трябва да започне да се взема предвид действителното време, през което съоръжението се използва за улов – „време на потапяне“ или „активен риболов“; поради това призовава за преразглеждане, когато е целесъобразно, на определенията за „риболовни дейности“ в законодателството на ЕС, за да може да отразяват по-добре различните оперативни характеристики на риболовните съоръжения и да спомогнат за по-справедливо и ефективно управление на риболовното усилие;

71. насърчава пилотните проекти и подчертава, че те са важни, защото демонстрират иновациите и са трамплин към постигане на технологичната зрялост, необходима за получаване на нужните одобрения и за готовност за търговска реализация и внедряване в по-голям мащаб; призовава най-ефективните пилотни проекти да бъдат наблюдавани, за да се избегне дублирането на представените проекти и да се предотврати неуспехът на проекти, които всъщност са ефективни;

72. посочва, че рибарите могат да претърпят загуби на улов и приходи, когато участват в пилотни проекти; подчертава, че прилагането на правилата на ЕФМДРА към пилотни проекти ограничава някои практически експерименти; призовава Комисията, държавите членки и регионалните органи да разработят използването на „живи лаборатории“, съчетаващи иновациите с местни инициативи, за да се даде възможност за практическо изпитване, което да гарантира, че новите иновации работят на практика и не налагат ненужна тежест на сектора;

73. призовава да се разработи обща рамка на ЕС за етикетиране и проследимост, която да дава възможност на потребителите и купувачите да идентифицират продуктите от риболов, отговарящи на високи екологични, санитарни и социални стандарти;

74. подчертава, че успехът на екологичния и цифровия преход в сектора на рибарството, включително неговата декарбонизация и енергиен преход, зависи от наличието на квалифицирани и добре обучени работници; призовава за по-добро използване на

съществуващите програми на ЕС, например „Еразъм+“, Европейския социален фонд плюс и ЕФМДРА, за да се подкрепят както формалното, така и неформалното обучение в областта на безопасността на труда, цифровите инструменти, осведомеността по въпросите на околната среда и техниките за устойчив риболов; подчертава, че е важно да се признаят и финансират професионалното обучение, необходимо за прилагането и използването на нови технологии и двигатели, и практическите умения, придобити чрез опит, както и че е важно да се улеснява предаването на знания между поколенията; подчертава, че обучението следва да бъде непрекъснато, приобщаващо и съобразено с променящите се нужди на рибарите и крайбрежните общности, по-специално в отдалечените и структурно необлагодетелстваните райони;

75. подчертава, че аквакултурите и отглеждането на черупкови организми и водорасли имат потенциал да намалят въглеродния отпечатък на продоволствената ни система; приветства факта, че все по-често се използват нисковъглеродни практики, например устойчиви фуражи и декарбонизирани шлепове, и поради това призовава такива технологии да бъдат разработвани в по-голям мащаб в стопанствата, когато е целесъобразно; подчертава, че в бъдещото развитие следва да се дава приоритет на устойчивите производители на аквакултури, които избягват да причиняват вреди на морското биологично разнообразие и същевременно генерират социално-икономически ползи за крайбрежните общности;

76. счита, че разработването на обща политика в областта на аквакултурите наравно с ОПОР с количествени цели за развитието на аквакултурите може да допринесе по подходящ начин за добре обмислена декарбонизация и енергиен преход за синята икономика на ЕС;

77. подчертава значението на ясна и съгласувана правна рамка с измерими критерии и показатели за устойчивост, която да насочва и проследява развитието на аквакултурите в ЕС, включително по-доброто морско пространствено планиране; поради това призовава за повече инвестиции и политики в подкрепа на устойчивите морски и сладководни аквакултури и отглеждането на черупкови организми и водорасли като неразделна част от европейската стратегия за синя икономика с ниски емисии, както и за повишаване на устойчивостта на аквакултурите спрямо последиците от изменението на климата;

°

° °

78. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.